



**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС ЕТИКА ТА ДІЛОВИЙ ПРОТОКОЛ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Кафедра філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Черушева Галина Батрбеківна, Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/cherusheva-galyna-batrbekivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: GBCherusheva@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Бізнес етика та діловий протокол» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію Мета вивчення навчальної дисципліни – у формуванні системи морально-етичного світогляду бакалаврів, майбутніх маркетологів у світі людських відносин, формуванні теоретичних основ й практичних навичок етики та етикету сучасного бізнесу, ефективного ділового спілкування відповідно до етичних норм суспільства, міжнародної бізнес-етики та професійної діяльності. Завданнями вивчення дисципліни є опанування студентами теоретичними знаннями та практичними навичками у сфері ділової етики;
------------------------	---

	ознайомити здобувачів освіти із особливостями бізнес-етики в сучасних умовах, її принципами, нормами як на рівні всього бізнес-середовища, так і на рівні організації; засвоєння етичних методів і заходів побудови ефективної ділової комунікації для вирішення бізнес задач, зокрема: формування сучасного управлінського мислення заснованому на глибокій імплементації етичних норм та принципів; вивчення поняттєвого апарату ділової етики; ознайомлення з теоретичними та практичними основами побудови соціально відповідального бізнесу; формування знань щодо корпоративної культури та корпоративної етики сучасного підприємства; вивчення кроскультурних особливостей ведення бізнесу; оволодіння навичками ведення переговорів із діловими партнерами; ознайомлення з міжнародними нормами, принципами і правилами етики бізнесу; засвоєння протоколу у міжнародних ділових стосунках бізнесменів та особливостей взаємовідносин з представниками різних ділових культур. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бізнес-етики Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Бізнес-етика та протокол». Бізнес-етика: місія, принципи, функції моралі, етичні норми, категорії. Тема 2. Становлення та розвиток бізнес-етики: історія та сучасність. Концептуальні підходи в етиці бізнесу Тема 3. Корпоративна культура: основні положення корпоративної етики, сучасні тенденції формування. Корпоративні професійно-етичні кодекси ділової поведінки. Тема 4. Національні особливості етики бізнесу. Тема 5. Етичні норми та стандарти міжнародної бізнес-етики. Змістовий модуль 2. Діловий протокол у професійній діяльності. Тема 6. Професійна комунікація та діловий протокол. Спілкування у сфері бізнесу. Тема 7. Стиль і манери ділової людини. Основи формування професійного іміджу. Тема 8. Організація та проведення ділових прийомів. Тема 9. Комунікативні заходи як основа ділової взаємодії. Організація й проведення ділових комунікативних заходів. Тема 10. Особливості міжнародного етикету. Протокол у міжнародних ділових стосунках бізнесменів. Особливості взаємовідносин з представниками різних ділових культур.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, публічні виступи, ігрове моделювання, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання

Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються <i>Положення про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту</i>, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 25 травня 2020 р., протокол № 9.
--	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балджи М.Д. (2021). Етика бізнесу: навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332с DOI <https://doi.org/10.33987/978-617-7901-38-8>
2. Дудченко М.М., Шевчук О. А. (2020). Бізнес-етика: конспект лекцій: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39693/1/Posibnyk_Biznes-etyka.pdf.
3. Етика бізнесу: нові виклики та теми / за заг. редакцією М. В. Сінельнікової. Львів: НУ «Львівська політехніка». 2022.
4. Етика ділового спілкування: навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. К.: Магнолія 2006, 2019. 312 с. URL: <https://mybook.biz.ua/ua/etika-1668/etika-dilovogo-spilkuvannya-navchalniy-posibnikdlya-vnz-rekomendovano-mon-ukraini/>.

5. Калюжка В. С. (2021). Етика професійного і ділового спілкування: навч.- метод. посіб. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2021. 227 с.
6. Мілютіна К.Л., Трофімов А.Ю. (2019). Психологія сучасного бізнесу : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 168 с.
7. Пантелюк М., Маруніч І., Гайдаєнко І. (2020). Ділове спілкування та культура мовлення.- К.: ЦУЛ, 2020. 224с.
8. Черушева Г.Б., Пархоменко В.В. (2023). Економічна культура та професійна етика. Навчальний посібник. Практикум для студентів денної та заочної форми навчання. Київ, 2023. 162с.
9. Економічна культура особистості в системі ринкових відносин// колективна монографія/За заг. ред. Т.Гаврилюк.- Київ, ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2024. 188с.
10. Черушева, Г. Б. (2023). Роль корпоративного іміджу в системі управління *Modern engineering and innovative technologies*. Germany, Karlsruhe. Issue №30 (2), December. 2023 Pp.3-9.
11. Черушева Г. Б., Пархоменко В. В. Психологічні та етичні засади управлінського менеджменту. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції*. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. С.403-405
12. Черушева Г., Пархоменко В. (2022). Актуальні проблеми управлінського спілкування: психологічний контекст/ Published by: ProConference in conjunction with KindleDPSeattle, Washington, USA "Search for scientific answers to the challenges of our time". 2022 No 15 on December 11,: Pp.69-71 DOI: 10.30888/2709-2267.2022-15 ISBN 979-8-3732999-9-2 <https://www.proconference.org/index.php/usc/article/view/usc15-01-014>
13. Черушева Г.Б. Пархоменко В.В. (2023). Психологічні основи ділової комунікації в системі управління. *Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XXI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Київ, 2023. С. 200-202. <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7386>

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю. Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни. Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Бізнес-етика і протокол» направляється на повторний курс вивчення дисципліни.		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	виконання практичних завдань	Від 1 до 3 балів
	тестування	Від 1 до 2 балів

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	-
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 70
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок

	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін. Протокол № 11 від 05.06.2025 р.